

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України "Про природно-заповідний фонд України"

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, N 11, ст.112)

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є**:

I. Внести до Закону України "Про природно-заповідний фонд України" ([2456-12](#)) (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., N 34, ст. 502; 1993 р., N 10, ст. 76, N 26, ст. 277; 2000 р., N 4, ст. 26; 2004 р., N 15, ст. 228) такі зміни:

1. У статті 5:

1) абзац перший частини першої викласти в такій редакції:

"Завдання, науковий профіль, характер функціонування і режим територій та об'єктів природно-заповідного фонду визначаються у положеннях про них, які розробляються відповідно до цього Закону, і затверджуються";

2) частину третю викласти в такій редакції:

"Природні заповідники, біосферні заповідники, національні природні парки, ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки загальнодержавного значення, а також регіональні ландшафтні парки є юридичними особами".

2. У статті 7:

1) у частині другій слова "природоохоронного та історико-культурного призначення" замінити словами "природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення";

2) у частині третій слова "природоохоронного та" замінити словами "природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або";

3) після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

"Межі територій та об'єктів природно-заповідного фонду встановлюються в натурі відповідно до законодавства. До встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду в натурі їх межі визначаються відповідно до проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду".

У зв'язку з цим частини четверту і п'яту вважати відповідно частинами п'ятою і шостою;

4) частину шосту викласти в такій редакції:

"Завдані внаслідок обмеження (обтяження) у землекористуванні втрати відшкодовуються в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України".

3. Доповнити статтею 9-1 такого змісту:

"Стаття 9-1. Спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду здійснюється в межах ліміту

та на підставі дозволу на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Перелік встановлених цим Законом видів використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду і порядок їх використання визначаються режимом територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення здійснюється в межах ліміту на використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, затвердженого центральним органом виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища, а також на підставі дозволів.

Спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення здійснюється на підставі дозволів, що видаються органом виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим та територіальними органами центрального органу виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища.

Спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення здійснюється в межах ліміту на використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, затвердженого органом виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим та територіальними органами центрального органу виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища, а також на підставі дозволів.

Спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення (крім корисних копалин) здійснюється на підставі дозволів, що видаються місцевими радами за погодженням з територіальними органами центрального органу виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища.

Порядок видачі дозволів на спеціальне використання природних ресурсів і встановлення лімітів на використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення визначається Кабінетом Міністрів України. Видача дозволів на спеціальне використання природних ресурсів здійснюється на безоплатній основі.

Видача дозволів здійснюється на підставі клопотання (заявки) природокористувача, погодженого із власником або постійним користувачем земельної ділянки та заінтересованими органами.

Дозвіл на спеціальне використання природних ресурсів може бути анульований органом, що його видав, у разі: різкого погіршення стану навколишнього природного середовища внаслідок природокористування, ліквідації підприємства, установи або організації, яка отримала дозвіл; порушення умов природокористування та режиму території природно-заповідного фонду; втрати чи пошкодження дозволу, що не дає можливості визначити зміст дозволу.

Здійснення господарської та іншої діяльності за декларативним принципом заборонено.

Дозвіл видається після затвердження лімітів протягом місяця з моменту подання клопотання. Підставами для відмови у видачі дозволу є відсутність затвердженого в установленому порядку ліміту, порушення умов природокористування та режиму території

природно-заповідного фонду.

Рішення про відмову у видачі дозволу може бути оскаржено до центрального органу виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища або до суду.

Прийняття рішення про відмову у видачі дозволу на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду здійснюється у місячний строк.

Заява про оскарження рішення про відмову у видачі дозволу подається до центрального органу виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища протягом строку, що не перевищує десять днів з дня одержання відповідного рішення. Заява розглядається у десятиденний строк. Про результати розгляду заявник повідомляється у письмовій формі".

4. У статті 12:

1) частину першу викласти в такій редакції:

"Управління природними заповідниками, біосферними заповідниками, національними природними парками, ботанічними садами, дендрологічними та зоологічними парками загальнодержавного значення, а також регіональними ландшафтними парками здійснюється їх спеціальними адміністраціями. Спеціальні адміністрації очолюють керівники, які призначаються за погодженням із центральним органом виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища";

2) після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

"Спеціальні адміністрації здійснюють управління територіями та об'єктами природно-заповідного фонду відповідно до положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду і проектів організації територій та об'єктів природно-заповідного фонду".

У зв'язку з цим частину четверту вважати частиною п'ятою.

5. Статтю 14 доповнити частиною третьою такого змісту:

"З метою визначення та обґрунтування заходів щодо провадження відповідно до законодавства та вимог міжнародних договорів природоохоронної, науково-дослідної, рекреаційної, господарської діяльності, охорони, відтворення та використання природних комплексів та об'єктів, які передбачається здійснити протягом п'яти років, а також стратегії розвитку об'єкта природно-заповідного фонду на десять років розробляється проект організації території об'єкта природно-заповідного фонду".

6. Абзац четвертий частини першої статті 16 після слів "мисливство, рибальство" доповнити словом "туризм".

7. У частині другій статті 17 слова "належать до всесвітньої глобальної мережі біосферних заповідників" замінити словами "включаються в установленому порядку до Всесвітньої мережі біосферних резерватів у рамках програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера".

8. У статті 18:

1) абзац четвертий частини першої доповнити словами "в ній забороняється мисливство";

2) після частини другої доповнити двома новими частинами такого змісту:

"Зонування території біосферних заповідників проводиться відповідно до проекту організації території біосферного заповідника та охорони його природних комплексів.

У проекті організації території біосферного заповідника та охорони його природних комплексів визначаються та обґрунтовуються заходи щодо провадження природоохоронної, науково-дослідної, рекреаційної, господарської діяльності відповідно до законодавства і міжнародних договорів".

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною п'ятою.

9. У частині першій статті 21:

в абзаці третьому слова "й промислове добування мисливських тварин" замінити словом "мисливодство";

абзац четвертий доповнити словами "тут забороняється будь-яка господарська діяльність, що не пов'язана з цільовим призначенням цієї функціональної зони або може шкідливо вплинути на стан природних комплексів та об'єктів заповідної зони і зони регульованої рекреації";

в абзаці п'ятому слова "на яких господарська діяльність здійснюється з додержанням загальних вимог щодо охорони навколишнього природного середовища" замінити словами "на яких господарська та інша діяльність здійснюється з додержанням вимог та обмежень, встановлених для зон антропогенних ландшафтів біосферних заповідників".

10. У частині другій статті 23 слова "як правило" замінити словами "з вилученням або".

11. У частині першій статті 24 слова "може проводитися" замінити словом "проводиться".

12. Частину першу статті 26 після слова "забороняється" доповнити словами "мисливодство та".

13. У частині першій статті 27 слова "і пізнавальне" замінити словами "пізнавальне і культурне".

14. Частину другу статті 40 після слова "об'єктів" доповнити словом "мисливодство".

15. У статті 46:

1) назву викласти в такій редакції:

"Стаття 46. Фінансування заходів, пов'язаних із функціонуванням територій та об'єктів природно-заповідного фонду";

2) в абзаці третьому частини четвертої слова "бюджету Автономної Республіки Крим та" виключити;

3) доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"Викуп земельних ділянок, що перебувають у приватній та комунальній власності, для суспільних потреб під територією та об'єкти природно-заповідного фонду здійснюється в порядку, визначеному законом, за рахунок:

Державного бюджету України - для територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення;

місцевих бюджетів - для територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення".

16. У статті 53:

1) частину третю після слова "приймається" доповнити словами "Верховною Радою Автономної Республіки Крим";

2) у частині п'ятій слова "Заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва й інші території та об'єкти природно-заповідного фонду, які створюються" замінити словами "Території та об'єкти природно-заповідного фонду або їх частини, що створюються чи оголошуються".

17. Статтю 54 доповнити словами "за погодженням з центральним органом виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища на підставі відповідного експертного висновку".

18. У статті 60:

1) частину першу після слів "зоологічних парків" доповнити словами "парків-пам'яток садово-паркового мистецтва", а після слів "загальнодержавного значення" доповнити словами "а також регіональних ландшафтних парків, управління якими здійснюється спеціальними адміністраціями";

2) у частині другій слово "адміністрації" замінити словами "служби державної охорони", а після слова "національних" доповнити словом "природних".

19. У статті 61:

1) назву і частину першу викласти в такій редакції:

"Стаття 61. Склад і повноваження служби державної охорони природно-заповідного фонду України

Служба державної охорони природно-заповідного фонду України має статус правоохоронного органу. Порядок діяльності служби державної охорони природно-заповідного фонду України, а також перелік підрозділів і посад працівників, які входять до її складу, визначаються Кабінетом Міністрів України. Служби державної охорони на місцях очолюють керівники адміністрацій територій та об'єктів природно-заповідного фонду";

2) в абзаці першому частини другої слова "Працівники служб державної охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду" замінити словами "Посадові особи служби державної охорони природно-заповідного фонду України";

3) у частині третій слово "Працівники", а в частині четвертій слово "працівників" замінити відповідно словами "Посадові особи" та "посадових осіб".

20. Доповнити статтею 61-1 такого змісту:

"Стаття 61-1. Соціально-правовий захист посадових осіб служби державної охорони природно-заповідного фонду України

Держава гарантує захист честі, гідності, здоров'я, життя, майна посадових осіб служби державної охорони природно-заповідного фонду України і членів їхніх сімей від злочинних посягань та інших протиправних дій.

Посадові особи служби державної охорони природно-заповідного фонду України підлягають обов'язковому державному особистому

страхуванню в порядку, встановленому законодавством.

Перелік категорій посадових осіб служби державної охорони природно-заповідного фонду України, які підлягають обов'язковому державному особистому страхуванню, а також порядок та умови цього страхування визначаються Кабінетом Міністрів України.

Посадові особи служби державної охорони природно-заповідного фонду України забезпечуються службовими жилими приміщеннями відповідно до законодавства.

Шкода, заподіяна знищенням чи пошкодженням майна посадової особи служби державної охорони природно-заповідного фонду України або членів її сім'ї у зв'язку з виконанням нею службових обов'язків, компенсується в повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України з наступним стягненням цієї суми з винних осіб.

У разі загибелі посадової особи служби державної охорони природно-заповідного фонду України у зв'язку з виконанням нею службових обов'язків сім'ї загиблого або його утриманцям виплачується одноразова допомога в розмірі десятирічної заробітної плати загиблого за останньою посадою, яку він займав, за рахунок коштів Державного бюджету України та Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України з наступним стягненням цієї суми з винних осіб.

У разі спричинення посадовій особі служби державної охорони природно-заповідного фонду України тілесних ушкоджень у зв'язку з виконанням нею службових обов'язків, що перешкоджають надалі займатися професійною діяльністю, їй виплачується одноразова допомога в розмірі п'ятирічної заробітної плати за останньою посадою, яку вона займала, за рахунок коштів Державного бюджету України та Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України з наступним стягненням цієї суми з винних осіб і призначається пенсія за інвалідністю.

У разі спричинення посадовій особі служби державної охорони природно-заповідного фонду України тілесних ушкоджень у зв'язку з виконанням нею службових обов'язків, що не перешкоджають надалі займатися професійною діяльністю, їй виплачується одноразова допомога в розмірі однорічної заробітної плати за рахунок коштів Державного бюджету України та Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України з наступним стягненням цієї суми з винних осіб.

Річна заробітна плата посадової особи служби державної охорони природно-заповідного фонду України, що береться для нарахування розміру одноразової допомоги, включає всі види грошових виплат, які одержала посадова особа за час роботи за останньою посадою за рік, що передував рокові загибелі такої особи або отримання нею тілесних ушкоджень.

За рахунок коштів Державного бюджету України виплачується різниця між сумою, передбаченою частинами шостою - восьмою цієї статті, та сумою, встановленою відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності" ([1105-14](#)).

Порядок відшкодування шкоди, заподіяної майну, а також порядок виплати допомоги в разі загибелі або отримання тілесних ушкоджень посадовій особі служби державної охорони природно-заповідного фонду України чи членам її сім'ї визначаються Кабінетом Міністрів України".

21. У статті 62:

1) частину першу після слів "на місцях" доповнити словами "посадовими особами служби державної охорони природно-заповідного фонду України";

2) у частині другій слова "законодавством України" замінити словами "Кабінетом Міністрів України".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Рішення про створення чи оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду, що відповідають класифікації територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також їх охоронних зон, прийняті до набрання чинності цим Законом, є чинними і не підлягають перегляду, крім випадків, передбачених законом.

Президент України

В.ЮЩЕНКО

м. Київ, 21 січня 2010 року
N 1826-VI